

Εθνικό Σχέδιο Δράσης Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για την Αντιμετώπιση του καπνίσματος

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Βύρωνας Γκέιστ

Θερμές ευχαριστίες σε όλους τους συνάδελφους της ΑΑΕΚ οι οποίοι συνέβαλαν με πρακτική βοήθεια και εισηγήσεις στην δημιουργία του ΣΔ, ειδικά στην Ε. Συμμεωνίδου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βύρωνας Γκέιστ

Δρ Χρύσανθος Γεωργίου

Ιωάννα Γιασεμή

Μαρία Ματθαίου

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ / ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΔ

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

Πρόεδρος:

Δρ Χρύσανθος Γεωργίου

Μέλη:

Δρ. Α. Αθανασίου, Π. Δαμιανού, Δρ Ζ. Ζήνωνος, Η. Ηροδότου, Δρ. Σ. Ιωάννου, Δρ Μ. Καρεκλή, Γ. Κούμα, Π. Κουντουρέσης, Δ. Κωνσταντινίδου, Χ. Μιχαήλ, Κ. Ξυδιάς, Δρ. Β. Οικονόμου, Λ. Παύλου, Κ. Ποθικάρπου, Χ. Ρουσιά, Δρ. Μ. Τορναρίτης, Δρ. Μ. Τουμπής, Δρ. Φ. Φραγκόπουλος, Γ. Φράγκου, Β. Χριστοδούλου, Δρ. Κ. Χριστοφί.

Στα πλαίσια της νέας νομοθεσίας της ΑΑΕΚ - η οποία της θέτει την ευθύνη τόσο για τις παράνομες ουσίες εξάρτησης όσο και για τις νόμιμες, αλλιά και για την παθολογική ενασχόληση με τον τζόγο - η ΑΑΕΚ έχει αναλάβει πλήρως τον συντονισμό του ελέγχου του καπνίσματος στην Κύπρο.

Σημειώνεται ότι το κάπνισμα αποτελεί το υπό αριθμό ένα πρόβλημα δημόσιας υγείας διεθνώς, έχοντας ως αποτέλεσμα εκατομμύρια θανάτους κάθε χρόνο σε παγκόσμια βάση, οι οποίοι θα μπορούσαν να προληφθούν. Ο ΠΟΥ υπολογίζει 7 εκατομμύρια θανάτους παγκοσμίως να οφείλονται στο κάπνισμα κάθε χρόνο, εκ των οποίων οι 890,000 είναι θάνατοι μη-καπνιστών οι οποίοι εκτιθενται στον δευτερογενή καπνό¹. Τουλάχιστον το ήμισυ των καπνιστών παγκοσμίως πεθαίνουν νωρίς λόγω του καπνίσματος. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπολογίζεται ότι 650,000 ευρωπαίοι πολίτες χάνουν τη ζωή τους ετησίως εξαιτίας του καπνίσματος [ΕΣΕΚ, 2012].

Το κάπνισμα κατηγοριοποιείται σε δύο είδη: στο ενεργητικό κάπνισμα, και την έκθεση στον «περιβαλλοντικό καπνό» environmental tobacco smoke-(ETS) που οφείλεται στο κάπνισμα, το λεγόμενο παθητικό κάπνισμα. Το παθητικό κάπνισμα εξακολουθεί να είναι μια σημαντική αιτία αύξησης της νοσηρότητας και της θνησιμότητας, και να επιβαρύνει με σημαντικές δαπάνες την κοινωνία ως σύνολο.

Η έκθεση στον καπνό διακρίνεται σε «δευτερογενή» και «τριτογενή» καπνό. Ο «δευτερογενής καπνός» αποτελείται περίπου κατά 85% από τον καπνό του αναμμένου τσιγάρου και κατά 15% από τον καπνό που εκπνέει ένας καπνιστής, και περιέχει μεγαλύτερη συγκέντρωση των επιβλαβών ουσιών από ότι ο άμεσα εισπνεόμενος καπνός από τον καπνιστή. Ο «τριτογενής καπνός» είναι ο καπνός και ιδίως τα συστατικά του, που παραμένουν στο χώρο π.χ. σε ρούχα, έπιπλα, τοίχους κλπ. ως αποτέλεσμα του καπνίσματος,

ακόμα και όταν ο καπνιστής έχει απομακρυνθεί από το χώρο.

Ο περιβαλλοντικός καπνός περιέχει πέραν των 4,000 χημικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων 69 γνωστών στους ειδικούς καρκινογόνων ουσιών όπως το αρσενικό, την βενζίνη και το κάδμιο. Δεν υπάρχει ασφαλές επίπεδο έκθεσης στον περιβαλλοντικό καπνό, ο οποίος αποδεδειγμένα επηρεάζει αρνητικά το καρδιαγγειακό σύστημα, και αποτελεί αιτία τόσο της καρδιοπάθειας όσο και του καρκίνου στους ενήλικες. Υπάρχουν επίσης ισχυρές επιστημονικές ενδείξεις ότι ο περιβαλλοντικός καπνός μπορεί να προκαλέσει εγκεφαλικό, άσθμα και χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια στους ενήλικες, χειροτερεύοντας όλες τις υφιστάμενες αναπνευστικές διαταραχές. Στα παιδιά και τους νεαρούς ενήλικες, ο περιβαλλοντικός καπνός είναι ιδιαίτερα επιβλαβής, και μπορεί να προκαλέσει μέχρι θάνατο (sudden infant death syndrome), οξείες αναπνευστικές διαταραχές, ασθένεια μέσου ωτός και πολύ σοβαρό άσθμα. Επίσης, τα παιδιά που βλέπουν ενήλικες να καπνίζουν γίνονται τα ίδια πιο συχνά καπνιστές.

Πολλές πρόσφατες μελέτες επιβεβαίωσαν τους σοβαρούς κινδύνους για την υγεία και τη ζωή που συνδέονται με το παθητικό κάπνισμα. Έχει αποδειχθεί ότι η χρόνια έκθεση στο παθητικό κάπνισμα είναι η αιτία πολλών από τις ασθένειες που προκαλεί και το ενεργητικό κάπνισμα, συμπεριλαμβανομένων του καρκίνου του πνεύμονα, καρδιαγγειακών παθήσεων και παιδικών ασθενειών. Το παθητικό κάπνισμα συνδέεται με αναπνευστικές νόσους, και αποτελεί σημαντική αιτία επιδείνωσης της υγείας σε άτομα που πάσχουν από άσθμα, αλλεργίες και χρόνια αποφρακτική πνευμονική πάθηση. Η επιδείνωση της υγείας οδηγεί με τη σειρά της σε κοινωνικό και εργασιακό αποκλεισμό.

1 <http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/tobacco>

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

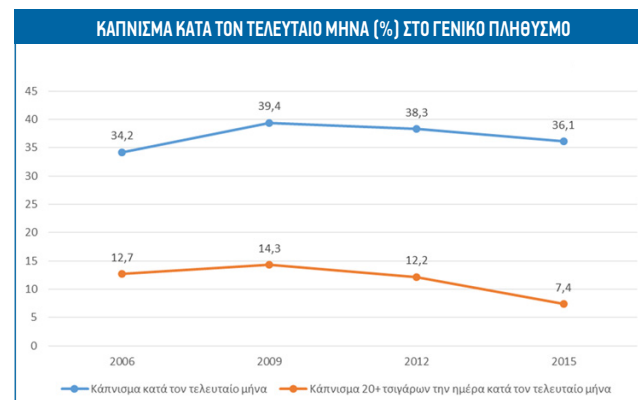
Στην Κύπρο το 12-13% των θανάτων ετησίως στις ηλικίες 35 ετών και άνω, οφείλονται στο κάπνισμα. Εξακόσιοι –επτακόσιοι Κύπριοι καπνιστές πεθαίνουν κάθε χρόνο εξαιτίας ασθενειών που οφείλονται στο κάπνισμα. Ο αριθμός αυτός θεωρείται πολύ μεγάλος συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο αριθμό των θανάτων από τα τροχαία δυστυχήματα, που δεν υπερβαίνει τα 120 άτομα (όμως αξ σημειωθεί ότι και ο αριθμός αυτός είναι επίσης υψηλός για τα Ευρωπαϊκά δεδομένα).

Επίσης το άμεσο (υγεία) και το έμμεσο (μείωση παραγωγικότητας) κόστος στην Κυπριακή κοινωνία είναι πολύ υψηλό: μελέτη του 2006 ανέδειξε ότι στην Κύπρο ήδη το 2003 δαπανήθηκαν 28 εκατομμύρια λίρες² (47,852,000 ευρώ) για την αντιμετώπιση ασθενειών που σχετίζονται με το κάπνισμα. Οι οικονομικές επιπτώσεις είναι τεράστιες, αφού χάνονται συνολικά 224,4 εκατομμύρια ευρώ περίπου ετησίως (Ινστιτούτο Κύπρου/Χάρβαρντ για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία, 2006), και δη τα 175 εκατομμύρια ευρώ περίπου χάνονται ετησίως εξαιτίας των θανάτων με αφορμή το κάπνισμα, εάν υπολογιστούν οι συνέπειες επί της παραγωγικότητας, ενώ τα 47,6 εκατομμύρια ευρώ περίπου υπολογίζονται για έξοδα ιατρικής περίθαλψης εξαιτίας του καπνίσματος.

Ο ΠΟΥ σημειώνει ότι αν και το κάπνισμα δείχνει πτωτική τάση παγκόσμια, η τάση στην ανατολική μεσόγειο και στην Αφρική είναι ανοδική. Όλες οι έρευνες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, καταδεικνύουν ότι στην Κύπρο τα ποσοστά των καπνιστών ανάμεσα στους άντρες και στις γυναίκες είναι αρκετά υψηλά. Στις γυναίκες έχει παρατηρηθεί ανοδική τάση την τελευταία δεκαετία. Αν και οι καπνιστές κυμαίνονται στο 35% του γενικού πληθυσμού, όπως διαφαίνεται από την πρόσφατη

έρευνα γενικού πληθυσμού (ΑΣΚ, 2016), φαίνεται μείωση του καπνίσματος κατά τον τελευταίο μήνα (Γράφημα 1), ειδικά του καπνίσματος 20 και περισσότερων τσιγάρων την ημέρα, κάτι που φαίνεται να οφείλεται στην εισαγωγή του σημαντικού τροποποιητικού νόμου το 2009 για την απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους.

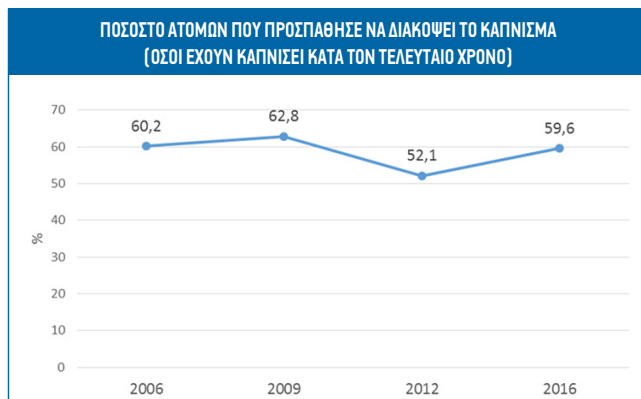
Γράφημα 1: Ενεργό κάπνισμα στον γενικό πληθυσμό

Όπως φαίνεται και στο πιο κάτω γράφημα, ενθαρρυντικό είναι επίσης το γεγονός ότι σε σχέση με το έτος 2012 έχει αυξηθεί σημαντικά το ποσοστό των ατόμων που προσπαθούν να διακόψουν το κάπνισμα (Γράφημα 2):

2 Το ποσό αυτό δίνεται σε Κυπριακές λίρες, επειδή η σχετική χρονική περίοδος στην οποία αναφέρεται η μελέτη ήταν πριν την εισαγωγή του νομίσματος του ευρώ στην Κύπρο.

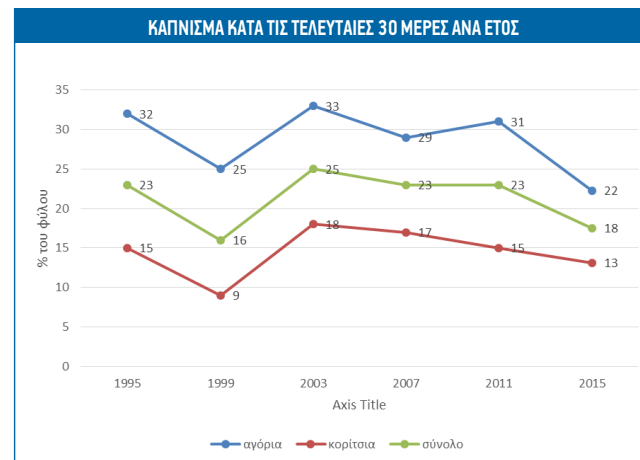
Γράφημα 2: Προσπάθειες διακοπής του καπνίσματος

Παράλληλα, τα ευρήματα της μελέτης Cyprus Global Youth Tobacco Survey (2011) έχουν αναδείξει ότι στους Κύπριους έφηβους καπνιστές προκύπτει έντονη σωματική εξάρτηση στον καπνό, καθώς και ισχυρή αντίληψη δυσκολίας της διακοπής του καπνίσματος (Christophi et al, 2016).

Σε ότι αφορά τους μαθητές της Κύπρου (16 ετών), με βάση τα αποτελέσματα της πανευρωπαϊκής έρευνας ESPAD 2015 (Γράφημα 3), φαίνεται ότι ειδικά από το έτος 2011 υπάρχει μια σημαντική μείωση του καπνίσματος. Αυτό όμως δεν πρέπει να μας καθησυχάζει, αφού η έναρξη του καπνίσματος σε πολύ νεαρή ηλικία (πριν τα 13 έτη) έχει αναφερθεί από σημαντικό ποσοστό των μαθητών της Κύπρου. Στην ESPAD του 2011, σε ότι αφορά την ηλικία πρώτης δοκιμής τσιγάρου, το 24% των αγοριών δοκίμασε για πρώτη φορά τσιγάρο στην ηλικία των 13 ετών ή σε μικρότερη ηλικία, και το αντίστοιχο ποσοστό των κοριτσιών που δοκίμασε το τσιγάρο σε τέτοια νεαρή ηλικία, έφτασε στο 18%. Στην ESPAD του 2015, τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν κάπως χαμηλότερα, στο 22% για αγόρια και 11% για κορίτσια.

Γράφημα 3: Κάπνισμα τον τελευταίο μήνα σε έφηβους

Η κύρια νομοθεσία που αφορά το κάπνισμα στην Κύπρο είναι αυτή που καλύπτει ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017, Ν 241(Ι)/2017 και οι σχετικοί Κανονισμοί. Οι τσμείς που καλύπτει ο νόμος αυτός, είναι ο χειρισμός στείβας, φορτίου ή αποστελλόμενου φορτίου καπνικού προϊόντος, η καταχώρηση σε μητρώο των επιχειρήσεων καπνικών προϊόντων, η κοινοποίηση των συστατικών και των εκπομπών, η υποχρέωση του κατασκευαστή ή εισαγωγέα για αναγραφή προειδοποιήσεων σε πακέτα, η απαγόρευση διάθεσης προϊόντων καπνού, η απαγόρευση διαφήμισης, οι αιτήσεις στο δικαστήριο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οργανώσεις, η απαγόρευση πώλησης καπνού από αυτόματες μηχανές πώλησης, η απαγόρευση του καπνίσματος σε ορισμένους χώρους, η απαγόρευση καπνίσματος σε οχήματα δημόσιας χρήσης ή ιδιωτικής χρήσης στα οποία επιβαίνουν ανήλικα άτομα, οι πινακίδες σε χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος, η απαγόρευση καπνίσματος σε χώρους εργασίας, η παρακώλυση λειτουργιών (για τον έλεγχο του καπνίσματος) στην άσκηση των καθηκόντων τους, οι εξουσίες του εξουσιοδοτημένου λειτουργού, το δικαίωμα ένστασης, η δειγματοληψία προϊόντων καπνού, οι εργαστηριακές εξετάσεις, η διάπραξη αδικήματος από νομικό πρόσωπο, η επιβολή εξώδικου προστίμου, το διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλεται από τον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών, η γενική ποινή και οι εξουσίες του Δικαστηρίου³.

Οι αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων οι οποίοι διενεργούν ελέγχους σε υποστατικά, και των οποίων ο ρόλος επεκτείνεται και στον τομέα της απαγόρευσης του καπνίσματος, εμπίπτουν στο πλαίσιο των προνοιών του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου του 2017 και σχετικών Κανονισμών, καθώς επίσης και των περί Εξωδικού Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμων του 1997 έως 2017. Πιο κάτω παραδίνο-

νται λίγo αναλυτικότερα οι διατάξεις της νομοθεσίας.

Οι εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί για την εφαρμογή της νομοθεσίας για το κάπνισμα (άρθρο 2) είναι οι εξής:

- μέλος της Αστυνομίας Κύπρου,
- λειτουργός του Τμήματος Τελωνείων,
- Υγειονομικός Επιθεωρητής ή Υγειονομικός Λειτουργός του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας,
- Υγειονομικός Λειτουργός των Δήμων ή άλλο εξουσιοδοτημένο από το δημοτικό συμβούλιο πρόσωπο
- Επιθεωρητής των Κοινοτικών Συμβουλίων,
- λειτουργός της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή
- Επιθεωρητής Εργασίας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
- Λειτουργός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού·

Οι εξουσίες των εξουσιοδοτημένων λειτουργών (άρθρο 16) είναι:

Να εισέρχεται σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος προς διατήρηση των διατάξεων του Νόμου.

Να εκδίδει ειδοποίηση εξώδικου προστίμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εξωδικού Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου

ΠΟΥ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ; (ΑΡΘΡΟ 2, 12, 14, 11)

Το κάπνισμα απαγορεύεται σε όλους τους χώρους απαγόρευσης του καπνίσματος ως ακολούθως: «χώρος απαγόρευσης καπνίσματος» σημαίνει κάθε εσωτερικό ή κλειστό χώρο δημοσίου κτιρίου, χώρο κρατικών ή ημικρατικών υπηρεσιών, χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, πανεπιστήμιο, σχολής ή άλλου εκπαιδευτικού ιδρύματος ή εκπαιδευτηρίου, αεροδρομίου, λιμανιού, νοσοκομείου, περιλαμβανομένου αγροτικού υγειονομικού κέντρου και εξωτερικού ιατρείου, δημόσιας ή ιδιωτικής στέγης για ηλικιωμένους

3 Μπορείτε να κατεβάσετε τον νόμο για δική σας ενημέρωση στο σύνδεσμο <https://www.naac.org.cy/uploads/docs/57e4b1a2be.pdf>.

και άτομα με αναπηρίες, ιδιωτικής κλινικής, ιδιωτικού ιατρείου, ιδιωτικού οδοντιατρείου, ιδιωτικού φαρμακείου, κινηματογράφου, θεάτρου, αίθουσας προβολής βίντεο ή ψηφιακών δίσκων, μουσείου, πινακοθήκης, αίθουσας συναυλιών, πολιτιστικού κέντρου, δημόσιας βιβλιοθήκης, αθλητικού χώρου, ξενοδοχείου, εργοστασίου ή άλλου υποστατικού παρασκευής ή συσκευασίας και/ή πώλησης τροφίμων, αίθουσας ετοιμασίας φαγητών, ανεγκυκλήρια, δημόσιων αποχωρητηρίων, εμπορικού κέντρου, σωματείου ή λέσχης, ανεξάρτητα από το αν η είσοδος είναι ελεύθερη ή επιτρέπεται μόνο για τα μέλη, περιπτέρου, πρακτορείου στοιχημάτων, σφαιριστηρίου, αίθουσας μπιλιάρδου, χώρου εκδηλώσεων για ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων των παιδοτόπων και άλλων οργανωμένων χώρων συνάθροισης παιδιών, καφετερίας διαδικτύου, καφενείου και κέντρου αναψυχής που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων εστιατόριο, καφετερία, μπαρ, καμπαρέ, κέντρο δεξιώσεων, δισκοθήκη, χορευτικό κέντρο ή άλλου κέντρου αναψυχής, κουρείου και κομμωτηρίου·

1. Σε όχημα δημόσιας χρήσης (λιεωφορείο, ταξί κ.λ.π)
2. Σε όχημα ιδιωτικής χρήσης στο οποίο επιβαίνει ανήλικο άτομο (κάτω των 18 ετών)
3. Σε όλους τους χώρους εργασίας (δεν απαγορεύεται η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου για σκοπούς δοκιμής στα ειδικά καταστήματα πώλησής τους), περιλαμβανομένων των διαδρόμων, ανεγκυκλήριων, κοινών εγκαταστάσεων, αποχωρητηρίων, αποδυτηρίων, αιθουσών αναμονής κ.α.
4. Όπου ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης οποιουδήποτε ανοικτού εξωτερικού χώρου απαγορεύει το κάπνισμα στο χώρο αυτό.

Επιπρόσθετα απαγορεύεται στους ανοικτούς εξωτερικούς χώρους των:

- ιδιωτικών ή δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης.

- νοσοκομείων, συμπεριλαμβανομένου αστικού ή αγροτικού κέντρου υγείας, εκτός από καθορισμένους ανοικτούς εξωτερικούς χώρους, οι οποίοι υποδεικνύονται από τη διεύθυνση του νοσοκομείου ή του κέντρου υγείας και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να βρίσκονται σε είσοδο ή έξοδο του νοσοκομείου ή του κέντρου υγείας· και
- χώρων εκδηλώσεων για ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένων παιδοτόπων και άλλων οργανωμένων χώρων συνάθροισης παιδιών.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την νομοθεσία, απαγορεύεται επιπρόσθετα:

1. Η προμήθεια προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικών τσιγάρων, νέων προϊόντων καπνού, φυτικών προϊόντων για κάπνισμα και μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού σε ανήλικο πρόσωπο
2. Η δωρεάν διανομή προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικών τσιγάρων, νέων προϊόντων καπνού, φυτικών προϊόντων για κάπνισμα και μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού·
3. Η διάθεση ή η προσφορά για διάθεση ή η συμφωνία για διάθεση ή η έκθεση με σκοπό τη διάθεση ή η κατοχή με σκοπό τη διάθεση·
 - προϊόντων καπνού για χρήση από το στόμα·
 - προϊόντων καπνού, ηλεκτρονικών τσιγάρων, νέων προϊόντων καπνού, φυτικών προϊόντων για κάπνισμα και μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού, για τα οποία ο κατασκευαστής δεν συμμορφώθηκε με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου ή των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού· ή
 - σχηματικών απομιμήσεων προϊόντων καπνού· ή
4. Η διανομή ή η κατοχή ή η χρήση οποιουδήποτε προϊόντος, όπως σταχυοδοχείο, αναπτήρας, διαφημιστική ομπρέλλα, πέννα ή άλλο παρόμοιο διαφημιστικό προϊόν, το οποίο—
 - φέρει λογότυπο καπνικών προϊόντων, ηλεκτρονικών τσιγάρων, νέων προϊόντων καπνού, μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού

και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα· ή

- έχει Γράφημα ή σχέδιο που παραπέμπει σε καπνικά προϊόντα, ηλεκτρονικά τσιγάρα, νέα προϊόντα καπνού, μη καπνιζόμενα προϊόντα καπνού, και φυτικά προϊόντα για κάπνισμα, με σκοπό την προώθησή καπνικών προϊόντων, ηλεκτρονικών τσιγάρων, νέων προϊόντων καπνού, μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα.

5. Η διαφήμιση και/ή η χορηγία προϊόντων καπνού, νέων προϊόντων καπνού, καπνού που λαμβάνεται από το στόμα, μη καπνιζόμενων προϊόντων καπνού και φυτικών προϊόντων για κάπνισμα καθώς και ηλεκτρονικών τσιγάρων υπό τη μορφή γραπτού, προφορικού, έντυπου, ραδιοφωνικού, κινηματογραφικού μηνύματος ή μηνύματος των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας.
6. Η πώληση καπνού από αυτόματες μηχανές πώλησης.

ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ; (ΑΡΘΡΟ 11)

- Σε όλους τους ανοικτούς εξωτερικούς χώρους εκτός όσων αναφέρονται πιο πάνω.
- Σε ειδικούς στη βάση προδιαγραφών εσωτερικούς ή κλειστούς χώρους που θα δημιουργηθούν μόνο στο χώρο αναμονής των επιβατών που βρίσκονται υπό επιβίβαση σε αεροδρόμιο ή λιμάνι της Δημοκρατίας, στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος σε ανήλικα πρόσωπα, εκτός εάν η διεύθυνση των αεροδρομίων ή λιμένων αυτών εφαρμόζει πολιτική πλήρους απαγόρευσης του καπνίσματος.
- Σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους καπνιστών σε ξενοδοχεία (cigar lounge), που διαθέτουν αυτόνομο και ανεξάρτητο σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού, στη βάση προδιαγραφών που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου

Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, νοουμένου ότι στους χώρους αυτούς δεν σερβίρεται φαγητό και απαγορεύεται η είσοδος σε πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαοχτώ (18) ετών και σε έγκυες γυναίκες.

- Σε ειδικά διαμορφωμένους ορόφους ή δωμάτια για καπνιστές σε ξενοδοχεία, που διαθέτουν αυτόνομο και ανεξάρτητο σύστημα εξαερισμού και κλιματισμού, στη βάση προδιαγραφών που καθορίζονται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

ΠΟΙΕΣ ΠΟΙΝΕΣ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ; (ΑΡΘΡΟ 21-24)

1. Εξώδικη ρύθμιση με την έκδοση ειδοποίησης εξώδικου προστίμου για αδικήματα που αναφέρονται στον Πίνακα VII του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου.
2. Ο Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών μπορεί να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι και 850 ευρώ
3. Σε περίπτωση καταδίκης, χρηματική ποινή μέχρι 2,000 ευρώ ή ποινή φυλάκισης μέχρι έξι (6) μήνες ή και τις δύο (2) ποινές.
4. Το Δικαστήριο δύναται, μετά από αιτιολογημένη αίτηση οποιουδήποτε εξουσιοδοτημένου λειτουργού, να προβαίνει στην έκδοση διατάγματος αναστολής λειτουργίας οποιασδήποτε επιχείρησης, η οποία ρυθμίζεται από τον περί Κέντρων Αναψυχής Νόμο του 1985, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) ημέρες.

Με βάση τους περί Εξωδίκου Ρυθμίσεων Αδικημάτων Νόμους, οι εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί δυνάμει των διατάξεων του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, έχουν την εξουσία για έλεγχο αδικήματος και έκδοση εξώδικης ρύθμισης ως εξής:

**ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΓΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
(ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ) ΝΟΜΟ ΤΟΥ 2017 ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ (ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΥ 2017**

A/A	Περιγραφή Αδικήματος	Νόμος ή Δευτερογενής Νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων Κανονισμών	Άρθρο/ Κανονισμός	Καθορισμένο Πρόστιμο
1.	Κάπνισμα σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017.	11	€85
2.	Κάπνισμα σε οχήματα δημόσιας χρήσης ή ιδιωτικής χρήσης στα οποία επιβαίνουν ανήλικα άτομα.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017.	12	€85
3.	Παράλειψη τοποθέτησης πινακίδας σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017.	13	€85
4.	Κάπνισμα σε εσωτερικό ή κλειστό χώρο εργασίας.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017.	14	€85
5.	Παρακώλυση λειτουργιών στην άσκηση των καθηκόντων τους.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017.	15	€85
6.	Παράλειψη τοποθέτησης απαγορευτικής πινακίδας σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος.	Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2017. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2017.	25 Μόνο σε σχέση με το αδίκημα της παράλειψης τοποθέτησης απαγορευτικής πινακίδας σε χώρο απαγόρευσης του καπνίσματος. 4	€85

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για το Κάπνισμα (ΕΣΕΚ) έχει συσταθεί υπό τον συντονισμό της ΑΑΕΚ, με τα μέλη της να προέρχονται από τους εμπλεκόμενους φορείς τόσο στον κρατικό τομέα, όσο και από τον ιδιωτικό τομέα και τους ΜΚΟ. Σκοπός της ΕΣΕΚ είναι η χάραξη της πολυεπίπεδης εθνικής πολιτικής και στρατηγικής για το κάπνισμα στην Κύπρο, καθώς και η διαχρονική παρακολούθηση και τεκμηρίωση του φαινομένου όπως και η ενίσχυση και προώθηση στην κοινωνία των θέσεων της ΑΑΕΚ ενάντια στο κάπνισμα. Επίσης η ΕΣΕΚ έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα προς την ΑΑΕΚ για τα ζητήματα που αφορούν το Κάπνισμα

Η ΕΣΕΚ διαπιστώνει ότι το νέο νομοθετικό πλαίσιο δεν είναι αρκούτσως ξεκάθαρο όσον αφορά ορισμένες ερμηνείες που περιλαμβάνονται σε αυτό, όπως π.χ. η ερμηνεία του «ανοικτού εξωτερικού χώρου» και η εξαίρεση για συνολικό μόνιμο άνοιγμα πέραν του 30% στους χώρους αναψυχής, καθώς και η ασάφεια σε ότι αφορά το κάπνισμα σε εξω-

τερικούς χώρους όπως πάρκα και παιδότοπους. Η ΕΣΕΚ διαπιστώνει επίσης ότι η πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων δυσκολεύει την εφαρμογή της νομοθεσίας, για την επιτυχή εφαρμογή της οποίας απαιτείται η συνεργασία όλων. Ο μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων είναι υπό διαμόρφωση.

Η ΑΑΕΚ θα συνεχίσει την προσπάθεια της για έλεγχο του καπνίσματος σε Παγκύπριο επίπεδο με στόχο την σφαιρική και πολυεπίπεδη αντιμετώπιση του καπνίσματος, η οποία θα συμπεριλαμβάνει την νομοθετική ρύθμιση, την πρόληψη, θεραπεία, τεκμηρίωση, καταστολή, διεθνή συνεργασία και άλλα επίπεδα δραστηριότητας. Μελετώντας και προσαρμόζοντας τις διεθνείς υφιστάμενες στρατηγικές και τα διεθνή σχετικά ευρήματα, θα προσδιορίσει πώς να ενσωματώσει βέλτιστα τις δραστηριότητες αυτές στην ευρύτερη Εθνική Στρατηγική της ΑΑΕΚ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στις 30 Νοεμβρίου 2009 έγινε σύσταση του Συμβουλίου της ΕΕ της για περιβάλλον χωρίς καπνό, η οποία βρίσκεται ακόμη σε ισχύ. Στόχος της σύστασης είναι η ενίσχυση και η ενθάρρυνση των προσπαθειών σε εθνικό επίπεδο για προστασία των πολιτών από τους κινδύνους του καπνού, και είναι ευθυγραμμισμένη με τις διεθνείς δεσμεύσεις του ΠΟΥ (WHO Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)), τις οποίες υπέγραψε και η Κύπρος το 2004 (Ο Περ της Σύμβασης - Πλαίσιο για τον Έλεγχο του Καπνού (Κυρωτικός Νόμος), Ν12(III)2005). Οι συστάσεις της διεθνούς σύμβασης αυτές περιλαμβάνουν:

- Προστασία από την έκθεση στον καπνό
- Έλεγχο των περιεχομένων των καπνικών προϊόντων
- Ρύθμιση των δηλώσεων στα καπνικά προϊόντα
- Ρύθμιση συσκευασιών και ετικετών των καπνικών προϊόντων
- Διαφώτιση, επικοινωνία, εκπαίδευση και δημόσια ευαισθητοποίηση
- Διαφήμιση των καπνικών προϊόντων, προώθηση και χορηγία
- Μέτρα μείωσης της ζήτησης για τους τομείς της εξάρτησης και της διακοπής του καπνίσματος.
- Η σύσταση του Συμβουλίου της ΕΕ προτείνει επίσης την δημιουργία

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

μηχανισμών παρακολούθησης της προόδου προς περιβάλλοντα χωρίς καπνό στην ΕΕ, καθώς και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τον συντονισμό των πολιτικών μεταξύ κρατών-μελών.

Σημειώνεται ότι η νομοθεσία για τον καπνό σε εσωτερικούς χώρους εργασίας και δημόσιους χώρους αναψυχής, ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό στην ΕΕ. Οι πλέον αυστηρές νομοθεσίες προνοούνται στην Ουγγαρία, Βουλγαρία, Ισπανία, Ιρλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Μάλτα, την Ελλάδα, την FYROM και την Τουρκία, όπου το κάπνισμα απαγορεύεται εντελώς σε δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένων

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (εξής: ΣΔ) είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης και συμβολής όλων των μελών της Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για το Κάπνισμα της ΑΑΕΚ, καθώς και των συνεργατών του ευρύτερου δικτύου της ΑΑΕΚ για το κάπνισμα.

Το ΣΔ βασίζεται στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τον έλεγχο του καπνού του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (2002). Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική περιλαμβάνει μέτρα όπως την μείωση της ζήτησης καπνικών προϊόντων (ρύθμιση τιμών και φορολογία, περιβάλλοντα χωρίς καπνό, απαγόρευση της διαφήμισης και προώθησης προϊόντων, εκπαίδευση και διαφώτιση του κοινού, προγράμματα διακοπής του καπνίσματος, και πληροφόρηση του καταναλωτή). Επίσης, περιλαμβάνει την μείωση της προσφοράς (παράνομο εμπόριο, διαθεσιμότητα στους νέους, επιδότηση καπνικών προϊόντων), και παρέχει καθοδηγητικές γραμμές για την

των εστιατορίων και των μπαρ. Δέκα κράτη-μέλη (Βέλγιο, Κύπρος, Φινλανδία, Γαλλία, Ιταλία, Λετονία, Σουηδία, Πολωνία και Σλοβενία) έχουν γενική απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς δημόσιους χώρους, αλλά επιτρέπουν υπό ορισμένες συνθήκες την πρόνοια ξεχωριστών, κλειστών δωματίων για κάπνισμα.

Σημειώνεται επίσης, ότι σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο το 2009 και 2012, η έκθεση στον καπνό σε χώρους εργασίας παρέμεινε σταθερή, ή μειώθηκε σε όλα τα κράτη-μέλη εκτός από τέσσερα: την Κύπρο, την Ολλανδία, την Σλοβακία και την Τσεχία.

παρακολούθηση του φαινομένου και την αξιολόγηση των πολιτικών για τον έλεγχο του καπνού, καθώς και ορόσημα για διεθνή συνεργασία όπως την πολιτική δέσμευση των περιοχών, την ενίσχυση εθνικών δυνατοτήτων, την προώθηση του διεθνούς συντονισμού και την ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας.

Το ΣΔ αποτελείται από 5 βασικούς πυλώνες δραστηριότητας: την πρόληψη, την θεραπεία, την έρευνα, την μείωση της προσφοράς και την διεθνή συνεργασία, μέσα από τους οποίους καθορίζονται συγκεκριμένες προτεραιότητες⁴. Ο ευρύτερος σκοπός του ΣΔ είναι η προάσπιση της δημόσιας υγείας μέσα από τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ασφάλειας και υγείας χωρίς καπνό, καθώς επίσης και της ενθάρρυνσης για διακοπή του καπνίσματος. Η ΑΑΕΚ στηρίζεται στην άρτια συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων προς την επίτευξη αυτού του σκοπού.

4 Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο αριθμός της προτεραιότητας δεν καθορίζει τον βαθμό σημαντικότητας.

ΠΥΛΩΝΑΣ 1: ΠΡΟΛΗΨΗ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Πρώιμη / εφαρμογή υφιστάμενης νομοθεσίας	Διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας από αρμόδιους φορείς με την εισαγωγή και εφαρμογή ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων.	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων • Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού • Υπουργείο Οικονομικών 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία / εκπόνηση ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας • Αριθμός προστίμων για παράβαση της νομοθεσίας 	Ευρύτερη εφαρμογή του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου και Κανονισμών	Διασφάλιση της δημόσιας υγείας στα θέματα καπνού
	Σύσταση Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου του Καπνίσματος	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Εμπλεκόμενα Υπουργεία και ΜΚΟ 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός συντονιστικών συναντήσεων Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου • Αποσαφήνιση σημείων της νομοθεσίας που χρήζουν ερμηνείας όπως π.χ. η εξαίρεση για συνολικό μόνιμο άνοιγμα πέραν του 30%, παιδότοπους κ.α. • Εφαρμογή του πρωτοκόλλου μέσω της συνεργασίας των θεσμών • Οι εμπλεκόμενοι φορείς εφαρμόζουν ο καθένας στον τομέα του, τη νομοθεσία 	Εφαρμογή / τροποποίηση και προώθηση του Πρωτοκόλλου Διενέργειας Ελέγχων	Βελτίωση του ελέγχου των περιστατικών παράβασης του νόμου

	Εκπαίδευση των εξουσιοδοτημένων λειτουργών όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.	<ul style="list-style-type: none"> • Αστυνομία Κύπρου, • ΚΟΤ • ΑΑΕΚ 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός εκπαιδευτικών δράσεων • Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύτηκαν • Παραγωγή και διανομή υλικού για τις εκπαιδεύσεις 	Καταρτισμένοι λειτουργοί στην αντιμετώπιση περιστατικών παραβίασης του νόμου	Βελτίωση του ελέγχου των περιστατικών παράβασης του νόμου
Τροποποίηση υφιστάμενης νομοθεσίας	Αναθεώρηση νομοθεσίας από την Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για τον Έλεγχο του Καπνίσματος	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Νομική Υπηρεσία • ΜΜΕ • Βουλή 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός σχετικών συναντήσεων Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής • Διαμόρφωση τροποποιητικού νομοσχεδίου 	Το νέο νομοσχέδιο ψηφίζεται από την Βουλή και εφαρμόζεται	Βελτίωση της ευρύτητας αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΕ ΕΥΛΩΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Εφαρμογή θεσμού αντικαπνιστικού σχολείου	Διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας στα σχολεία	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση τρόπου παρακολούθησης εφαρμογής του «σχολείου χωρίς καπνό» • Εισαγωγή θεσμού διακοπής καπνίσματος για έφηβους καπνιστές • Μέτρα για αντιμετώπιση των μαθητών καπνιστών στο σχολείο και ενθάρρυνση και επιβράβευση των μαθητών που παρακολουθούνται σε ειδικά ιατρεία διακοπής του καπνίσματος 	Εφαρμογή της νομοθεσίας στα σχολεία	Σχολεία χωρίς καπνό
	Εφαρμογή προγραμμάτων στα σχολεία για εκπαιδευτικούς και γονείς	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα διακοπής του καπνίσματος για εκπαιδευτικούς και γονείς • Εκπαιδεύσεις των εκπαιδευτικών στην πρόληψη του καπνίσματος 	Εκπαιδευτικοί και γονείς λαμβάνουν στήριξη στη διακοπή και εκπαίδευση στην πρόληψη του καπνίσματος	Μείωση του καπνίσματος σε εκπαιδευτικούς και γονείς

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και επιμόρφωσης των μαθητών για το κάπνισμα στα σχολεία	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΕΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Υπουργείο Υγείας • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΜΚΟ 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιολόγηση και αναθεώρηση του προγράμματος της Σχολιατρικής Υπηρεσίας / Επισκεπτριών Υγείας στο σχολικό πρόγραμμα Μέσης Εκπαίδευσης • Ενίσχυση του προγράμματος σπουδών Αγωγής Υγείας με σχετικό εκπαιδευτικό υλικό. • Αναθεώρηση του προγράμματος Fred goes to school και συστηματική εφαρμογή του • Προώθηση εφαρμογής προγραμμάτων διακοπής του καπνίσματος σε μαθητές • Έρευνα αποτελεσματικότητας επιμόρφωσης για το κάπνισμα • Δημιουργία σχετικού υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού για το αναλυτικό αγωγής υγείας και του προγράμματος της Σχολιατρικής Υπηρεσίας. (Διασύνδεση των δύο προγραμμάτων) 	Μαθητές αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες	Πρόληψη του καπνίσματος στον μαθητικό πληθυσμό
Εφαρμογή περιβάλλοντος χωρίς καπνό στον στρατό, και σε άλλα περιβάλλοντα όπως νοσοκομεία, πανεπιστήμια κλπ	Διασφάλιση της αυστηρής εφαρμογής της νομοθεσίας στην Εθνική Φρουρά, στα Πανεπιστήμια, στα Νοσοκομεία κλπ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Υπουργείο Υγείας • Υπουργείο Άμυνας • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΜΚΟ 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία συστήματος ελέγχου της νομοθεσίας • Αριθμός ελέγχων • Αριθμός καταγγελιών 	Τα περιβάλλοντα διεξάγουν ελέγχους για την εφαρμογή της νομοθεσίας	Στρατός, νοσοκομείο και πανεπιστήμια χωρίς καπνό

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	Ενίσχυση υφιστάμενων προγραμμάτων πρόληψης στην Εθνική Φρουρά, Πανεπιστήμια Νοσοκομεία	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Υπουργείο Άμυνας • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΜΚΟ 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση συντονιστικών συναντήσεων • Παρεμβάσεις στα Στρατόπεδα • Παρεμβάσεις στα νοσοκομεία • Παρεμβάσεις στα πανεπιστήμια 	Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης	Πρόληψη του καπνίσματος σε ευάλωτα περιβάλλοντα
	Σχεδιασμός νέων προγραμμάτων πρόληψης του καπνίσματος σε Εθνική Φρουρά, Πανεπιστήμια και Νοσοκομεία	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • Υπουργείο Άμυνας • Υπουργείο Υγείας • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΜΚΟ 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση συντονιστικών συναντήσεων • Παρεμβάσεις στα Στρατόπεδα • Παρεμβάσεις στα νοσοκομεία • Παρεμβάσεις στα πανεπιστήμια 	Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης	Πρόληψη του καπνίσματος σε ευάλωτα περιβάλλοντα
Αξιολόγηση / αδειοδότηση προγραμμάτων πρόληψης σε σχέση με το κάπνισμα	Σχεδιασμός και υλοποίηση αξιολογήσεων προγραμμάτων πρόληψης σε σχέση με το κάπνισμα	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα / Ερευνητικά Ινστιτούτα / Ανεξάρτητοι ερευνητές 	<ul style="list-style-type: none"> • Ετοιμασία οδηγού και σχετικών εντύπων • Αριθμός αξιολογήσεων • Παρακολούθηση αδειοδοτημένων προγραμμάτων 	Διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων προγραμμάτων σε σχέση με το κάπνισμα	Εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένων προγραμμάτων πρόληψης

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3: ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Διοργάνωση επιστημονικά τεκμηριωμένων εκστρατειών διαφώτισης ανάλογα με τον θεματισμό	Εκστρατεία για την πρόληψη της έναρξης χρήσης του καπνού μεταξύ των νέων	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπλεκόμενα • Υπουργεία • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Ιατρικές εταιρίες / ΠΙΣ • Άλλοι επαγγελματικοί σύνδεσμοι • ΜΜΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύσταση Υποεπιτροπής Πρόληψης του Καπνίσματος ΑΑΕΚ • Διοργάνωση εκδηλώσεων για Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Καπνίσματος (31 Μαΐου) • Διασφάλιση διαθέσιμων πόρων π.χ. προϋπολογισμός ΥΥ για τις διαφωτιστικές εκστρατείες για το κάπνισμα • Διαδραστικές διαφωτιστικές δραστηριότητες ανοιχτές στο κοινό π.χ. σε κάποιο πάρκο, σε εμπορικά κέντρα 	Πραγματοποίηση εκστρατείας	Πρόληψη του καπνίσματος στους νέους
	Εκστρατεία για την διακοπή του καπνίσματος	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπλεκόμενα Υπουργεία • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Ιατρικές εταιρίες / ΠΙΣ • Άλλοι επαγγελματικοί σύνδεσμοι • ΜΜΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση εκδηλώσεων για Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Καπνίσματος (31 Μαΐου) • Διασφάλιση διαθέσιμων πόρων π.χ. προϋπολογισμός ΥΥ για τις διαφωτιστικές εκστρατείες για το κάπνισμα • Διαδραστικές διαφωτιστικές δραστηριότητες ανοιχτές στο κοινό π.χ. σε κάποιο πάρκο, σε εμπορικά κέντρα 	Πραγματοποίηση εκστρατείας	Μείωση της επικράτησης του καπνίσματος

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	Εκστρατεία για την εξάλειψη της έκθεσης σε δευτερογενή καπνό	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπλεκόμενα Υπουργεία • ΑΔΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Ιατρικές εταιρίες / ΠΙΣ • Άλλοι επαγγελματικοί σύνδεσμοι • ΜΜΕ 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση εκδηλώσεων για Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Καπνίσματος (31 Μαΐου) • Διασφάλιση διαθέσιμων πόρων π.χ. προϋπολογισμός ΥΥ για τις διαφωτιστικές εκστρατείες για το κάπνισμα • Διαδραστικές διαφωτιστικές δραστηριότητες ανοικτές στο κοινό π.χ. σε κάποιο πάρκο, σε εμπορικά κέντρα 	Πραγματοποίηση εκστρατείας	Πρόληψη του παθητικού καπνίσματος
Δημόσια συζήτηση μέσω ΜΜΕ	Διοργάνωση δημόσιων συζητήσεων με άτομα-κλειδιά μέσω ραδίου / τηλεόρασης για συγκεκριμένα θέματα π.χ. παιδότοποι, χώροι εστίασης, πρωτογενές, δευτερογενές και τριτογενές κάπνισμα κ.ά.	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΔΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Ειδικοί προσκεκλημένοι π.χ. βουλευτές, πολιτικοί 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση εκδηλώσεων για Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Καπνίσματος (31 Μαΐου) • Αριθμός δημόσιων συζητήσεων / συνεντεύξεων • Αριθμός και τύπος θεματικών 	Πραγματοποίηση δημόσιων συζητήσεων	Ευαισθητοποίηση του κοινού
Αξιολόγηση εκστρατειών	Σχεδιασμός και υλοποίηση αξιολογήσεων	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΔΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα / Ερευνητικά Ινστιτούτα / Ανεξάρτητοι ερευνητές 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός συντονιστικών συναντήσεων για σχεδιασμό αξιολογήσεων • Αριθμός αξιολογήσεων 	Πραγματοποίηση αξιολογήσεων	Εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένων εκστρατειών διαφώτισης

ΠΥΛΩΝΑΣ 2: ΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Στήριξη υφιστάμενων επιστημονικά τεκμηριωμένων θεραπευτικών προγραμμάτων	Εντοπισμός και καταγραφή / αδειοδότηση υφιστάμενων προγραμμάτων	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύσταση Υποεπιτροπής Θεραπείας του Καπνίσματος ΑΑΕΚ • Διοργάνωση συντονιστικής συνάντησης ΑΑΕΚ – Φορέα • Ανάρτηση των προγραμμάτων στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ, με παροχή πληροφόρησης για τα διαθέσιμα προγράμματα 	Καταγραφή προγραμμάτων	Συντονισμός του θεραπευτικού συνεχούς
	Βελτίωση συνθηκών λειτουργίας των υφιστάμενων προγραμμάτων (όπου υπάρχει η ανάγκη)	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Εμπλεκόμενος φορέας π.χ. ΥΨΥ • Πανεπιστήμια 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαβούλευση ΑΑΕΚ και Προγράμματος με εργοδότες και παροχείς υπηρεσιών (π.χ. Υπουργεία) για δημιουργία πρόνοιας για την πρόσληψη ατόμων, αύξηση των ημερών λειτουργίας των προγραμμάτων κλπ • Ενίσχυση / βελτίωση σχετικών κτιριακών υποδομών για να πραγματοποιείται συμβουλευτική για το κάπνισμα • Ενίσχυση προγραμμάτων διακοπής μέσω τηλεφωνικών γραμμών, επέκταση των ωρών λειτουργίας των γραμμών, πρόσληψη μόνιμου επαγγελματία για την ανταπόκριση της γραμμής, και επέκταση ωρών λειτουργίας της γραμμής, καθώς και δημιουργία και ενίσχυση άλλων προγραμμάτων διακοπής μέσω νέων τεχνολογιών π.χ. διαδικτύου, κοινωνικών μέσων δικτύωσης κλπ 	Πρόσληψη ατόμων (αριθμός), αύξηση ημερών λειτουργίας των προγραμμάτων (αριθμός), εύρεση κτιριακής υποδομής (αριθμός)	Ενίσχυση της λειτουργίας των θεραπευτικών προγραμμάτων
	Ενίσχυση δυνατότητας παροχής φαρμάκων για τους ασθενείς στα υφιστάμενα προγράμματα διακοπής.	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Φαρμακευτικές Υπηρεσίες • Ιατρικές εταιρίες / ΠΙΣ 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη και εφαρμογή / προσαρμογή στην Κυπριακή πραγματικότητα των κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεις / παρατηρήσεις του ΠΟΥ, καθώς και το ερωτηματολόγιο τους, αλληλ και άλλων διεθνών φορέων όπως Society for Research on Nicotine and Tobacco, National Cancer Institute κλπ • Παροχή φαρμακευτικών επιλογών μείωσης της βλάβης π.χ. ταίχλα νικοτίνης, Champex • Εισαγωγή πρόνοιας στην νομοθεσία για την παροχή των φαρμάκων. (βλ. προτεραιότητα 1, στόχο 2) 	Παροχή φαρμάκων σε ασθενείς	Αύξηση στα ποσοστά επιτυχίας της θεραπείας

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
	Συμπερίληψη γενικών ιατρών στην θεραπεία	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Ιατρικές εταιρίες / ΠΙΣ 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία δίκτυου με γενικούς ιατρούς, καθώς και κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις για τους γιατρούς γενικότερα • Συμμετοχή ιατρών στη θεραπεία, π.χ. ειδικοί πνευμονολόγοι, παιδίατροι κλπ • Υιοθέτηση πρωτοκόλλου κατά την εισδοχή ασθενών καπνιστών σε νοσηλευτήρια με τη χρήση εμπλήστων για μείωση των συμπτωμάτων στέρσης • Πραγματοποίηση ειδικής εκπαίδευσης για τους γενικούς ιατρούς και παρϊιατρικό προσωπικό 	Συμπερίληψη ιατρών στους ειδικούς που παρέχουν θεραπεία διακοπής	Επέκταση της εμβέλειας της θεραπείας διακοπής
Δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών (guidelines) για τη θεραπεία	Δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών, βασισμένες σε ερευνητικά υποστηριζόμενες πρακτικές του εξωτερικού, προσαρμοσμένες για τον Κυπριακό πληθυσμό και αξιολογημένες επιστημονικά.	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα / Ερευνητικά Ινστιτούτα / Ανεξάρτητοι ερευνητές 	<ul style="list-style-type: none"> • Σκιαγράφηση οδηγίων για το μονοπάτι ίασης ενός καπνιστή (pathway). (έμπηαστρο – αποτυχία – παραπομπή – φάρμακα) • Μελέτη βέλτιστων πρακτικών 	Έκδοση κατευθυντήριων γραμμών	Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της θεραπείας διακοπής

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Εγκαθίδρυση λειτουργίας προγραμμάτων στην Εθνική Φρουρά	Αξιοποίηση των εκπαιδευμένων στρατιωτικών νοσηλευτών και ψυχολόγων της Ε. Φ.	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Άμυνας • Υπουργείο Υγείας • ΜΚΟ • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Διευθέτηση σχετικών συναντήσεων από ΑΑΕΚ • Εφαρμογή σχετικών προγραμμάτων θεραπείας π.χ. flexiquit • Συμμετοχή εκπαιδευμένων στελεχών ΠΑΣΥΚΑΦ 	Λειτουργία προγραμμάτων διακοπής στην ΕΦ	Αύξηση της διακοπής καπνίσματος στους Εθνοφρουρούς και στα στελέχη
Πρόγραμμα έγκαιρης παρέμβασης για το κάπνισμα σε νεαρούς καπνιστές	Διάδοση και εφαρμογή υφιστάμενων προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης για νεαρούς καπνιστές	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • ΜΚΟ • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση, εφαρμογή και παρακολούθηση του προγράμματος "fred goes to school" • Προώθηση και εφαρμογή του διαδικτυακού προγράμματος διακοπής του καπνίσματος «flexi quit" 	Εξασφάλιση ομαλής λειτουργίας και διάδοση / διάχυση στους νέους υφιστάμενων προγραμμάτων	Αύξηση διακοπής σε νεαρά άτομα
	Δημιουργία προγράμματος διακοπής και πρόληψης της έναρξης σε έφηβους	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού • ΜΚΟ • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός ειδικού προγράμματος για άτομα κάτω των 18 που ήδη καπνίζουν • Συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στα υφιστάμενα προγράμματα (όπου δεν υπάρχει) 	Εξασφάλιση προγράμματος διακοπής για άτομα κάτω των 18	Αύξηση διακοπής σε νεαρά άτομα

ΠΥΛΩΝΑΣ 3: ΕΡΕΥΝΑ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Συλλογή στατιστικών για το κάπνισμα	Συλλογή στοιχείων από εμπλεκόμενους φορείς	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ (Τμήμα Παρακολούθησης / ΕΚΤΕΠΝ) • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Φορείς θεραπείας διακοπής του καπνίσματος • Φορείς θεσμών ελέγχου 	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινοποίηση Ετήσιας Έκθεσης ΥΨΥ και άλλων προγραμμάτων για τα προγράμματα διακοπής του καπνίσματος στην ΑΑΕΚ • Στατιστικά ΥΥ • Στατιστικά Αστυνομίας (καταγγελίες) • Στατιστικά καταγγελιών από φορείς πρωτοκόλλου ελέγχου του καπνίσματος • Συμπερίληψη στατιστικών του καπνίσματος στο ηλεκτρονικό αρχείο της ΑΑΕΚ 	Δημιουργία και τήρηση αρχείου για το κάπνισμα	Αποτελεσματικότερη παρακολούθηση του φαινομένου
	Δημιουργία επιδημιολογικών δεικτών για το κάπνισμα	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΕΚΠΝΤ • Υπουργείο Υγείας, ΟΑΥ, ΓΕΣΥ, ΟΚΤΚ 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη ανάλογων πρακτικών του εξωτερικού • Εκπόνηση δεικτών από ΑΑΕΚ σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς • Ενσωμάτωση ερωτήσεων για το κάπνισμα σε διάφορα ερωτηματολόγια π.χ. εισδοχή ασθενή, συμμετοχή σε πληθυσμιακά προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου Κα Μαστού, Παχέος Εντέρου, Προστάτη κλπ. • Κάρτες εγγραφής • Αρχείο Καρκίνου 	Υιοθέτηση επιδημιολογικών δεικτών για το κάπνισμα	Επιστημονική τεκμηρίωση του φαινομένου

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Εξασφάλιση ερευνητικών κονδυλίων	Αναζήτηση κονδυλίων για επιδημιολογικές μελέτες	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΕΚΠΝΤ 	<ul style="list-style-type: none"> • Σύσταση Υποεπιτροπής Έρευνας του Καπνίσματος ΑΑΕΚ • Πραγματοποίηση αιτήσεων για κονδύλια για την συλλογή νέων στοιχείων που αφορούν το κάπνισμα και τους παράγοντες που έχουν σχέση με την προώθηση ή την ανακοπή του, π.χ. είναι η άθληση και ψυχική και σωματική κατάσταση του πληθυσμού. Τα παιδιά και οι έφηβοι θα είναι στις προτεραιότητες των ερευνών. 	Ανεύρεση ερευνητικών κονδυλίων	Δυνατότητα πραγματοποίησης ερευνών
Πραγματοποίηση ερευνητικού έργου για το κάπνισμα	Πραγματοποίηση ερευνών για την επίδραση και τις συνέπειες του καπνίσματος	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) • Τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα • ΕΚΠΝΤ 	<ul style="list-style-type: none"> • Έρευνες σε ομάδες-στόχους Π.χ. έρευνα στον γενικό πληθυσμό, μαθητικό πληθυσμό, ευάλωτες ομάδες (έφηβοι, παιδιά κλπ) • Έρευνες που αφορούν άλλα μέρη του Εθνικού Σχεδίου π.χ. αποτελεσματικότητα της θεραπείας και της πρόληψης 	Αριθμός ερευνών	Επέκταση των εγχώριων επιστημονικών γνώσεων (για το κάπνισμα, την θεραπεία και την πρόληψη του)

ΠΥΛΩΝΑΣ 4: ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Μείωση της προσφοράς	1. Ρύθμιση των τιμών καπνικών προϊόντων και φορολογία	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Επιτροπή Θεσμών Ελέγχου ΑΑΕΚ • Υπουργείο Οικονομικών • Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός συναντήσεων επιτροπής θεσμών ελέγχου • Αριθμός σχετικών συναντήσεων με αρμόδιους φορείς • Αριθμός και υλοποίηση προτάσεων / νομοσχεδίων / κανονισμών για ρύθμιση τιμών και φορολογίας 	Εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένων διεθνών πρακτικών όπως αύξηση της τιμής και χρησιμοποίηση των εσόδων για κάλυψη αναγκών και για κοινωνικά έργα	Μειωμένη προσφορά καπνικών προϊόντων
	2. Μείωση της διαθεσιμότητας του καπνού/ προσβασιμότητας σε αυτό	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Επιτροπή Θεσμών Ελέγχου ΑΑΕΚ • Υπουργείο Οικονομικών • Υπουργείο Εσωτερικών • Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση της απαγόρευσης της διαφήμισης καπνικών προϊόντων, παράνομου εμπορίου και διαθεσιμότητας στους νέους • Σύσταση θεσμού παρακολούθησης και έρευνας της αποτελεσματικότητας της απαγόρευσης της διαφήμισης • Εστίαση σε αρνητικές πρακτικές όπως πωλήσεις τσιγάρων εκτός πακέτου στα περιίπτερα • Απομάκρυνση πινακίδων για το ηλεκτρονικό τσιγάρο • Περισσότερα μέτρα για τον περιορισμό της πρόσβασης των νέων στα προϊόντα καπνού. 	Έλεγχος της διαφήμισης και της πρόσβασης σε καπνικά προϊόντα	Μειωμένη διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα σε καπνικά προϊόντα

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2: ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Επιτήρηση ανάληψης ρόλου ελέγχου του καπνίσματος από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.	Συναντήσεις της Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου της ΑΑΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπεύθυνοι φορείς (Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου) 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός και συχνότητα συναντήσεων Επιτροπής Θεσμών • Απορρέοντες εργασίες π.χ. εκπόνηση εγχειριδίου, νομοσχέδια, εκπαιδεύσεις 	Πραγματοποίηση ελέγχων	Μείωση προσφοράς και διαθεσιμότητας
	Διερεύνηση για τρόπους υλοποίησης ελέγχων, συμπεριλαμβανόμενων πρακτικών θεμάτων όπως π.χ. πού και πως θα πληρώνονται τα πρόστιμα	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπεύθυνοι φορείς (Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου) 	<ul style="list-style-type: none"> • Συμφωνημένο εγχειρίδιο διαδικασίας επιβολής προστίμων • Ομαδική επίλυση άλλων πρακτικών δυσκολιών 	Συμφωνία σε διαδικασίες πραγματοποίησης ελέγχων	Ενίσχυση της καταστολής
	Παρακολούθηση της πολιτικής βούλησης για πρόωθηση της καταστολής	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπεύθυνοι φορείς (Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου) 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός παρεμβάσεων π.χ. σχετικές επιστολές, συναντήσεις με πολιτικά πρόσωπα κλπ. 	Πρόωθηση πολιτικής βούλησης	Ενίσχυση της καταστολής
	Μελέτη διεθνών πρακτικών καταστολής	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπεύθυνοι φορείς (Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου) 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός μελετών, εκθέσεων κλπ 	Αύξηση γνώσης βέλτιστων πρακτικών καταστολής	Ενίσχυση της καταστολής
Επιβράβευση χώρων, φορέων για διατήρηση Περιβάλλοντος Ελεύθερου από τον καπνό του τσιγάρου	Διοργάνωση εκδηλώσεων επιβράβευσης	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπεύθυνοι φορείς (Επιτροπής Θεσμών Ελέγχου) 	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός εκδηλώσεων και επιβραβεύσεων 	Ενίσχυση καλών πρακτικών	Μείωση προσφοράς και διαθεσιμότητας

ΠΥΛΩΝΑΣ 5: ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: ΤΗΡΗΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ
Τήρηση της Σύμβασης-Πλαισίου για τον Έλεγχο του Καπνού (FCTC)	Μελέτη και τήρηση της Σύμβασης-Πλαισίου	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Μέλη Εθνικής Επιτροπής για τον Έλεγχο του Καπνίσματος (ανάλογα με την δραστηριότητα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη εναρμόνισης της υφιστάμενης νομοθεσίας με το πλαίσιο παρακολούθησης σχετικών παραλείψεων στην εφαρμογή του πλαισίου και σχετική καταγγελία (όπου ισχύει) • Συμπερίληψη του υλικού του ΠΟΥ και του πλαισίου που πρέπει να τηρούμε στην ιστοσελίδα ΑΑΕΚ, καθώς και ότι σχετικό υπέγραψε η Κύπρος στον ΠΟΥ • Συμπερίληψη σύστασης Συμβουλίου ΕΕ για το κάπνισμα στην ιστοσελίδα ΑΑΕΚ 	Εναρμόνιση Κυπριακής νομοθεσίας με το FCTC	Τήρηση διεθνών συμβάσεων
Συμμετοχή σε διεθνείς συναντήσεις για την πρόληψη / θεραπεία / καταστολή / τεκμηρίωση και έρευνα για το κάπνισμα	Παρακολούθηση συμμετοχών σε διεθνείς συναντήσεις για το κάπνισμα	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Πανεπιστήμια και άλλοι φορείς που συνεργάζονται με εξωτερικούς φορείς για το κάπνισμα 	<ul style="list-style-type: none"> • Μόνιμη Αντιπρόσωπος της Κύπρου πηγαίνει στις διασκέψεις του ΠΟΥ και διαβιβάζει τα σχετικά πρακτικά. • Εκπρόσωπος του Υγειονομείου πηγαίνει στις συναντήσεις της DG Sante, διαβιβάζει τα σχετικά πρακτικά. 	Ενημέρωση για τα διεθνή δρώμενα	Εναρμόνιση με διεθνείς γνώσεις και παρεμβάσεις
Αναζήτηση διεθνών κονδυλίων για την πρόληψη / θεραπεία / καταστολή / τεκμηρίωση και έρευνα για το κάπνισμα	Εντοπισμός πηγών χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΑΕΚ • Υπουργείο Υγείας • Πανεπιστήμια και άλλοι φορείς που συνεργάζονται με εξωτερικούς φορείς για το κάπνισμα 	<ul style="list-style-type: none"> • Π.χ. πακέτο εργασίας 4 του EU Joint Action on Smoking για την δημιουργία ερωτηματολογίου το οποίο αφορά τις δυσκολίες εφαρμογής του tobacco products directive τους regulators του (έγινε ήδη, απομένει η στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων, δημιουργία ιστοσελίδας βάσει των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια). • Αξιοποίηση προγραμμάτων όπως Horizon 2020 - συνεργασία φορέων για συγγραφή προτάσεων, αξιοποίηση ερευνητικών δεδομένων, απασχόληση μεταπτυχιακών φοιτητών κλπ. 	Εύρεση κονδυλίων	Χρηματοδότηση ερευνών και προγραμμάτων

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΣΕΚ (2012) Εθνική Στρατηγική για τον Έλεγχο Του Καπνίσματος στην Κύπρο, Υπουργείο Υγείας Κύπρου.

Ο Περί της Σύμβασης Πλαίσιο για τον Έλεγχο του Καπνού (Κυρωτικός Νόμος) Ν12(ΙΙΙ)2005, Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ 4000, 3 Ιουνίου 2005.

Christophi, C.A.; Pampaka, D.; Paisi, M.; Ioannou, S; DiFranza, J.R. (2016) Levels of physical dependence on tobacco among adolescent smokers in Cyprus, *Addictive Behaviors* 60, pp. 148–153.

ESPAD (2016) ESPAD Report 2015 – Results from the European School Survey Project On Alcohol and Other Drugs, The ESPAD Group, Luxembourg: Publications Office of the European Union.

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Λεωφόρος Λεμεσού 130, Cyfield Tower
City Home 81, 4ος Όροφος
2015 Στρόβοδος, Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: 22442960 / 22442972, Φαξ: 22305190
info@naac.org.cy
www.naac.org.cy

